

Anketa o financijama i potrošnji kućanstava provedena u Republici Hrvatskoj 2021. – ispravak

Hrvatska narodna banka obavila je manju reviziju rezultata Ankete o financijama i potrošnji kućanstava provedene u Republici Hrvatskoj 2021. godine. U jednom svojem dijelu revizija se odnosi i na podatke koji su komentirani u publikaciji Jemrić, I. i Harmina, A. (2024.): "Anketa o financijama i potrošnji kućanstava provedena u Republici Hrvatskoj 2021.", Statistička i metodološka istraživanja M-2, Hrvatska narodna banka. Stoga se, uz već objavljene rezultate, objavljuje i ispravljena verzija dodatka toj publikaciji u kojemu se prikazuju agregirani rezultati ankete (https://www.hnb.hr/c/document_library/get_file?uuid=8f604957-d216-1fac-a147-ce5f864dd15f&groupId=20182&p_auth=6yyPQgcr). U ispravku dodatka revidirane vrijednosti podataka kod kojih je došlo do promjene označene su crvenom bojom, a sam članak nije korigiran.

Izmjene u podacima do kojih je došlo na temelju ove revizije odnose se na životna osiguranja, kod kojih je pri obradi odgovora ispitanika uočena sustavna pogreška u smislu izjava o neposjedovanju vlastitog računa vezanog uz police životnog osiguranja u vlasništvu članova kućanstva, što je suprotno načinu na koji u Republici Hrvatskoj funkcionira instrument životnog osiguranja i nedvojbeno upućuje na ispitanikovo nepotpuno razumijevanje postavljenog pitanja. Stoga je Hrvatska narodna banka korigirala nepravilne odgovore onih kućanstava koja su navela da posjeduju životna osiguranja, ali i (pogrešno) da nemaju osobni račun vezan uz ta osiguranja te provela imputaciju stanja na njihovim računima životnog osiguranja, koja zbog ove sustavne pogreške nisu prikupljena od tih kućanstava tijekom intervjua.

Svi podaci izmijenjeni na temelju ove revizije odnose se, dakle, na životna osiguranja, bilo da je riječ o posljedici uključivanja samih imputiranih vrijednosti po osobnim računima u neto bogatstvo određenog kućanstva bilo da je riječ o posljedičnim promjenama u strukturiranju rezultata drugih varijabli po kvintilnim ili decilnim razredima neto bogatstva. Pritom treba napomenuti da razlike nisu brojne i da su vrlo ograničene kvantitativne značajnosti pa spomenuta revizija ne daje kvalitativno novo svjetlo na ukupne rezultate.

Konkretno, ovdje vrijedi spomenuti da je došlo do blagog povećanja procijenjene medijalne vrijednosti neto bogatstva kućanstva sa 64.900 eura na 65.300 eura, što je porast od 6,2% u odnosu na 2017. godinu (a ne 5,5%, kako je prethodno objavljeno). Promjena je vidljiva i kod procijenjene prosječne vrijednosti neto bogatstva kućanstva, ali u manjoj mjeri – ona sada iznosi 116.700 eura (umjesto 116.500 eura), odnosno za 9,5% veća je u odnosu na rezultat prethodnog vala ankete (a ne 9,3%, kako je prethodno objavljeno). Vezano uz strukturu ukupne imovine, također je došlo do blage promjene u smislu porasta udjela financijske imovine u ukupnoj imovini kućanstava s 3,1% na 3,2% (čime se udio realne imovine smanjio s 96,9% na 96,8%).

Kao što je rečeno, svi izmijenjeni rezultati objavljeni su u ispravljenim tablicama crvenom bojom i njihovom usporedbom s prethodno objavljenim podacima može se uočiti da su razlike zaista malene. Međutim, postoji jedna iznimka, a to je sama procijenjena (medijalna i prosječna) vrijednost dobrovoljnih mirovina i životnog osiguranja, gdje se razlika odnosi na punu (novu)

vrijednost te kategorije jer u prethodno je objavljenim podacima ona (zbog malog broja odgovora o posjedovanju osobnog računa prije imputacije provedene u reviziji) tretirana kao nedovoljno signifikantna.